

שיחות חיזוק

שיחות מפי
הרב אורן נזרית שליט"א

יום הכפורים

קדשת היום כי הוא נורא ואיום!

שיחת חזוק לערב יום הכפורים

בתענית, וזכוף הנפש הבא בעקבותיה - נפעלים מעצמם על ידי האכילה הזאת, שהיא אכילה קדושה ונוראה מאד, ומוכא הרבה בספרים ממעלת האכילה הזאת, והיא מן האכילות הבודדות שיש לנו בהן מצות עשה מן התורה באכילת קדשים ואכילת מצה בלילי פסחים וכו', והזוכה להתבונן בה, מרגיש שזה השלחן אשר לפני ה' ממש, ואוכל בפת בג של המלך הקדוש, ויכול לפעל כל מיני ישועות בעת האכילה הזאת.

השתטחות על קברי הצדיקים

מנהג ישראל תורה, המוכא בדברי הרמ"א (שלחן ערוך ארח חיים סימן תרד סעיף יד) שנוהגים לילך ולהשתטח על קברי הצדיקים, כדי שיבקשו המתים רחמים עלינו, ואנו מקריאים בזה שאנו חשובים לפניך כמתים. ואם הולכים על קברות הצדיקים, צריך לכוון שהתפלה במקום קדוש כזה תעלה למרום, ותתקבל בזכותם של שוכני עפר.

ואיתא בספרים הקדושים (עין 'ישמח לב' על שבת בסוף הספר הקדוש 'מאור עינים'), שאפשר לקיים ענין זה על ידי למוד בספרי הצדיקים, ששם שוכנת נפשם, כידוע, ועל כן כל הספרים, שאנו לומדים ומתחזקים מהם בערב יום כפור, הם בדרגת השתטחות על קברי המחברים האלו, וזכותם תלויה אותנו בימי הדין.

יום חשוב ומרומם מחמת עצמו

עלינו לזכור, כי ערב יום כפור אינו רק יום שלפני היום הקדוש, ומחמת זה הוא חשוב. אלא שהוא יום חשוב ונשגב מחמת עצמו, הוא היום התשיעי, שעליו אמרה תורה שהוא

יום קדוש מאד בשנה שאין כמותו

בסייעתא דשמיא, הנה אנו אוהזים בערב יום הכפורים הקדוש והנורא, והיום הזה הוא יום קדוש מאד בשנה שאין כמותו, והוא שרף ממש ליום הכפורים, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל בגמרא (ברכות ח' ע"ב): 'תנא ליה חזא בר רב מדפתי, כתיב: "ועניתם את נפשתיכם, בתשעה לחדש בערב", וכי בתשעה מתענין? והלא בעשרה מתענין?! אלא לומר לה, כל האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאלו מתענה תשיעי ועשירי'. ועל כן נזכיר קצת מקדשת מהותו ועצומו של יום, ומגדלת המתעורר אז אליו יתברך.

ויכסוף ויחכה להגיע ליום הכפורים

כתב רבנו יונה ז"ל (שערי תשובה, שער רביעי אות ח): 'אם עבר אדם על מצות לא תעשה ועשה תשובה, ידאג לעונו, ויכסוף ויחכה להגיע ליום הכפורים, למען יתרצה אל השם יתברך, כי רצונו חיי הנפש והגוף וחי כל נוצר, כמו שנאמר (תהלים ל, ו): "חיים ברכונו". ועל כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה ט' ע"א): כל הקובע סעודה בערב יום הכפורים כאלו נצטוה להתענות תשיעי ועשירי והתענה בהם, כי הראה שמחתו בהגיע זמן כפרתו, ותהיה לו לעדה על דאגתו לאשמתו, ויגנותו לעונותיו; עד כאן לשונו.

אכילה קדושה ונוראה מאד

יש פונות עצומות במצות אכילה זו של ערב יום כפור, והיא מתקנת את האכילות של כל השנה שלא היו בקדשה כראוי, והיא אכילה שדומה לתענית, וכל הענינים הקשורים

יום הכפורים

הנפש, ועלינו לגלות את הרצונות הפנימיים הכמוסים, איך שבאמת בפנימיות לבנו אנו רוצים לשוב עד ה' אלקינו, ולא לעשות את המעשים הלא טובים שעשינו עד עכשו.

לרשם העונות על פני הכתב

מוכא בספרים הקדושים, שאם אדם יודע חטאים מסימים, ולב יודע מרת נפשו, שיירשם אותם על פני הכתב, כדי שיזכר להתודות ולשוב עליהם, ולכל אחד יש קפה של שרצים מאחורי כתפו, כי מי יאמר זכיתי לבי וכו', וביום הזה, יוציא את הכתב הזה ממחבואו ויתחיל להתודות עליהם ויתחרט עליהם מעמק הלב, וישפך דמעות פמים לפני השם יתברך, ואז יהיה נכון לבו ובטוח שימחלו לו כל עונותיו, כי היא עת מחילה וכפרה לישראל.

מעלת הודוי כשהוא על פי אלף בית

מוכא בספר הקדוש 'יסוד ושרש העבודה' (שער האיתון פרק שביעי), וזו לשון קדשו: הכל צריך האדם לפרט בשפתיו ולהתחרט בלבו על העבר ולקבל על עצמו להבא בקבלה אמיתית, וגדרים וסיגים - שלא ישוב עליהם עוד בשום אופן. ויכלל הכל בנסח "אשמנו בגדנו וכו'", כי מהראוי לומר הודוי בנסח אלף בית מאלף עד תו, כי בזה מתקן כל העולמות שנבראו בעשרים ושנים אותיות, כמוכא בספרים; עד כאן לשונו.

וכתב החיד"א ז"ע (תדרי בטן, סוף פרשת תבא) הודוי נתקן באלף בית, שעדין יש כמה עונות, וכלם נכללים באלף בית, וכאותו שלא ידע ללמד והיה אומר אלף בית בכמה זמני, והיה אומר: רבנו של עולם! חבר מהאותיות האלו מה שתמצה מתורה, כי הכל מהאותיות; עד כאן לשונו. ומזה רואים מעלת הודוי באופן כזה דוקא, ואינו דבר רק כלל.

וכמו שמפרטים את העונות, כך צריך לפרט את הרצונות הכמוסים והחשק האצור

שיך ליום כפור! הכפרה של היום היא על ידי האכילה, וממילא, מלבד שהוא יום תשיעי לעשרת ימי תשובה, הוא גם יום מרום, יום שמתחיל בו יום כפור, ועל כן צריך לנצל כל רגע להשם יתברך, ולדעת כי כל מה שאוספים עתה יהיה לנו לעזר ביום הדין.

הנהגות של ערב יום כפור

יש לפנינו את הלילה של ערב יום כפור, שבו עדין לא מתחילה מצות האכילה, ואדרבה, ראוי שלא להרבות בלילה זה באכילה כדגמת מחר. וכן עלינו להתפלל תפלת ערבית בהתעוררות עצומה, כי היא תפלת ערבית של ליל תשיעי בתשרי, שהוא יום כפור ממש, והוא הקנה לכל היום שלמחרת, וכן מעט קדם עלות השחר, אחר סליחות, ואחר טבילה במקנה, עושים כפרות, והוא דבר נורא ונשגב, ואשרי המשבר לבבו ונפשו לגמרי בעת הכפרות, שאז נעשה ככריה חדשה לפני השם יתברך. ואחר כך מצות האכילה, שצריך לאכול כנגד ארבע סעודות, והאכילה היא לשם שמים, לקים מצות הבורא, ועולה מאד למעלה מעלה, ואחר כך מתכוננים לתפלת מנחה של ערב יום כפור, שאף על פי שאוכלים אחר כך סעודה המפסקת, אבל כיון שתקנו לנו להתודות אז, כדי שלא יחנק בסעודה וכו', נמצא, שהוא ממש ההתחלה של יום הכפורים, כי מקים על ידי זה את הודוי הראשון מהעשרה דוויים שאנו מתודים במהלך היממה הקדושה הזאת.

לשפך את הרצונות הטובים לפני ה'

בימים האלו, ימי הרצון הגדולים מאד - ערב יום הכפורים ויום הכפורים זהו הזמן של התגלות הנפש, ואז צריך להשתדל לשפוך את הרצונות הטובים, ולגלותם לפני השם יתברך בבחינת מה שכתוב (שמואל א' א, טו): "ואשפך את נפשי לפני ה'", נפש הינו רצון, כידוע. ובזמן שפנה כל התפלות צריכות לנבוע מעמק

יום הכפורים

עלינו בהצלחה את קדשת יום הכפורים ומחילת העונות.

טעם שנשמות ישראל מתעוררות ביום כפור דיקא

יום הכפורים נקרא "שבת שבתון", כי מקדשת יום הכפורים נמשכות כל הקדשות של כל השבתות של כל ימות השנה, וכל השבתות נחשבות כימי החול לגבי יום הכפורים הקדוש והנורא, הן אמת שמצד הדין, חמור חלול שבת מחלול יום הכפורים, אבל מצד הקדשה שלמעלה הקדשה ביום כפורים היא נוראה מאד, ואין צרף אליה.

[ועל כן מטבע בנשמות ישראל הפחד והאימה מקדשת יום הכפורים, הרבה יותר משאר דברים, אף החמורים יותר, כי זה נוגע בנקדה הפנימית של נשמתם, ומי שיש לו עדין חלק כלשהו בקדשה - מתעורר מאד באותו יום. ואשרי מי שתופס את הנקדה הקדושה המתגלה אז, ומאמץ אותה אל לבו - לשוב אליו ותברך בכל לב ובכל נפש בתמידות].

ימים יצרו ולו אחד בהם - זה יום כפור!

והנה כתוב בפסוק (תהלים קלט, טז): "גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו, ימים יצרו ולו אחד בהם". ודרשו חז"ל (תנא דבי אלפיהו רבה פרק א) זה יום הכפורים. ודקדק הרב הקדוש רבי יששכר דב מפעלזא זי"ע (לקט אמרי קדש, מוצדים, עמוד ס'), שהנה צריך לומר "ולו אחד מהם", שהרי הפרוש הוא שהקדוש ברוך הוא ברא ויצר את כל ימות השנה ובחר לו לעצמו יום אחד מהם שהוא יום הכפורים!?

ותרץ כן, שלא די לו לאדם שהוא מקדש את עצמו ביום הכפורים בלבד, אלא שצריך להמשיך קדשת יום הכפורים בכל ימות השנה, דהינו שיתקדש כל כף ביום הכפורים עד

בקרבו של אדם לעשות רצון קונו, ובזה מוציא את כל כחות נפשו אל הקדשה, כי כחות הנפש באים לידי בטוי בעשרים ושתיים האותיות, וכאשר מכניס בהם רצונות קדושים, הרי הוא מתקן את פנימיות נפשו ומקשר אותה אל הקדשה.

ביום כפור אנו מגלים את פנימיות נקדת הנשמה

וזה גדל ההתעוררות ששורה אצל נשמות ישראל בליל כל נדרי, שאז אנו מבטלים את עצמנו אליו ותברך, אנו מבטלים כל מיני נדרים וחרמות שהוצאנו מפינו, ואנו מגלים שאין לנו שום כח, רק הכל מקדש, אין שום עבר כלל, ומהיום והלאה אנחנו ממש כתינוק שנולד.

וזה ענין הודוי שאנו מגלים את פנימיות קדשת הנשמה הטהורה, וכמו שאנו מברכים בכל בקר - "אלהי, נשמה שנתת בי טהורה היא", שיש לנו טהרה פנימית שלא תועם ולא תהיה נטמאת כלל, והיא נשארת בטהרתה, ואותה טהרה אנו מוציאים החוצה בדבורנו, כי אנו אומרים א'שמנו, ב'גדנו וכו'. ומוציאים את פנימיות הרצון שלנו שלא רוצים אנחנו באלו הדברים הרחוקים וכו'. רק בלכת בדרכי צדק ומשפט כרצונו ותברך.

אפלו על ידי קבלה טובה קטנה ביותר

הגאון הקדוש רבי ישראל סלנטר זי"ע, אומר, שאפילו על ידי קבלה קטנה שבקטנות יכול האדם לשנות ולהשתנות, אף בתנאי שתהיה זאת קבלה יסודית ועקבית. ועל כן כעת לפני מנחה של ערב יום הכפורים, אנו צריכים להיות תפוסים במחשבות אלו, כי זו ההודמנות הראשונה שאנו חוטפים לפני הסעודה המפסקת וכו', ועלינו לדעת, שכעת הוא הזמן של הקבלות, ממש עכשו לפני מנחה. ובכח הקבלה הטובה, אף שתהיה קטנה שבקטנות - נזכה להמשיך

יום הכפורים

לבוא אל בית הכנסת מקדם, כדי שנוכל לברך על הטלית, ולבוא בשוב הדעת ובמוחין נקיים ומישבים לתפלה הגדולה של ליל יום הכפורים, ובזה "מתאחדים" שני הימים - ערב יום הכפורים ויום הכפורים כאחד.

וכן במוצאי יום הכפורים, למשוך קצת יותר לתוך הלילה, שיהיה מתקנים בשלמות "מערב עד ערב תשבתו שבתכם", ולכונן בזה להמשיך את קדשת יום הכפורים למשך כל ימות השנה, להיות קדושים וטהורים לימים הבאים ולהתקרב אל השם יתברך, גם בימי החול הבאים עלינו לטובה.

ביום הכפורים ההנהגה היא של "פנים בפנים"

כתוב (תהלים כז, ח): "לך אמר לבי בקשו פני", וזה סוכב והולך על היום הקדוש. פי ביום הכפורים אנו מוזכרים את המחשבות, הרצונות, הרעיונות - להיות נקיים לגמרי רק להשם יתברך, רק לחפש אתריו, רק להיות דבוק אליו, לך אמר לבי, הלב שלי רוצה רק את הקדוש ברוך הוא, שזו כל מהותו של יום הכפורים, שפני יבקשו רק את ה', והלב יהיה אפוף ברצונות לזכות לזה.

ההנהגה של יום הכפורים היא הנהגה של פנים בפנים - בקשו פני, שמתראים מול הדרת כבודו יתברך.

של נעליך מעל רגליך

ויש בזה רמז, שאנו הולכים ללא נעלים כמלאכים, בבחינת (שמות ג, ה): "של נעליך מעל רגליך פי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא", זה קדש קדשים, ראו נא איזו קדשה יש ביום הזה, שאנו צועדים על הארץ ללא נעלים, שמלבד פשוטו, שהוא ענין של הענוי פמוכן, יש כאן רמז נוסף, נורא ונפלא על ההוד וההדר של היום הזה, שכאלו אנו יראים לחלל את קדשותו בנעילת הסנדל.

שיגיש את קדשת יום הכפורים במשך כל ימות השנה. וזהו הפרוש "ולו אחד בהם", כלומר, שאותו יום המיוחד יהיה נרגש "בהם" - דהינו בכל ימות השנה; עד כאן דבריו הקדושים; עין שם.

ומהפסוק הזה - "ימים יצרו ולו אחד בהם" למדים אנו, מה שאיתא בספרים הקדושים, אשר כל הימים נמשכים מיום הימים הזה - יום הכפורים, ועל פן נקראת המסכת העוסקת בעניני יום כפור - מסכת יומא! כי הוא מכנה בשם יום סתם, כי הוא כולל את כל הימים, וכל הימים נזונים מהיום הקדוש הזה.

הלמוד שלומדים מחמשת הענויים

והנה ביום הכפורים יש חמשה ענויים, ובכל ענוי וענוי יש גם רעיון פנימי של זכוף, וכל אחד מגיע לדרגה שלו ביום הכפורים על ידי התבוננות במהות הענוי, והוא לכל אחד לפי מה שמשער בלבו, אחד יכול להתבונן בזה שאנו מתענים באכילה ושתיה ולשוב אל השם יתברך על טמיעה בתאוות עולם הזה, וכן בנעילת הסנדל - לחשב מחשבות על הלוח הדרכים שלו וכדומה, והעקר שלא להתעצב על הענויים, כי צריך לשמוח במצוות השם, ואף גם בתוצאות, כגון שמרגיש חלשה גדולה או כאב ראש - גיל וישמח על זה, כי מקיים בזה מצות הבורא יתברך.

מערב עד ערב תשבתו שבתכם

כתוב בתורה הקדושה (ויקרא כג, לב): "ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם". מערב עד ערב, יש בזה גם לשון ערוב, שאנו מערבים את שני הימים האלו, ערב יום הכפורים ויום הכפורים, ושניהם נהיים כיום אחד, ובמיוחד אשר ידוע מהפוסקים אשר תוספת יום הכפורים הוא מדאורייתא, ועלינו להשתדל

יום הכפורים

כל יחיד עם השליח צבור בלחש, ויסיים קדם שיסיים השליח צבור כדי שיענה 'אמן' אחר השליח צבור. ויברך בשמחה והודאה עצומה במחשבתו להשם תעלה ויתרומם, שזכה אותו לחיים לעת הזאת, שיוכל לעשות נחת רוח לפניו יתברך שמו בקיום מצוותיו ביום הזה בצום ובחמשה ענויים, ובמניעת מלאכה ובתפלות והודאות שיתפלל ויודה לאל יתברך שמו בצום הזה; עד כאן לשונו.

מקור הדמעות של יום הכפורים

עלינו לדעת, כי הדמעות שמזילים ביום הכפורים אינן דמעות של עצב, אלא הן דמעות של השתוקקות ונגעונועים, של תשובה "להפגש" עם האב שאבד את בנו, ואחר חפוש גדול, הבן מוצא את אביו, והאב מוצא את בנו, אלו שמחות ובכיות נעשות אז ביניהם!?

כך הוא סוד יום הכפורים, אז מתבצעת הפגישה, בכיכול, בין נשמת ישראל עם בוראה, האוירה מרוממת, ומרב התרגשות ונגעונועים יורדות דמעות כמים, והלב כמה אל ידי נפש אב הרחמן; אשרי מי שמסתכל בצורה כזאת על היום הזה, כי אז ירגיש טעם אחר בכל מהלך היום הקדוש.

כבר בעת 'עשית' הנרות...

וכן היתה דרכם של צדיקים, תכף כשהיו מדליקים את הנרות בערב יום הכפורים, והיה מנהג ישראל אצל עדות מסימות, להכין את נרות השעוה שיהיו ביום הכפורים, עוד ביום מסים הקרוי בין האשכנזים "שלש עשרה מדות" (כי הוא יום של סליחות שאז אומרים פיוט של 'שלש עשרה מדות'), ועל כל פנים, בעת עשית הנרות [שבימים ההם היו עושים זאת בידים ממש, ובוכים ומתפללים תוף כדי עשיה], והיו שופכים לבם כמים, ומזדעזעים בכיות גדולות, אבל כאמור, לא היו אלו בכיות של

אהבה גדולה נשפעת ביום הכפורים

ביום הכפורים נשפעת אהבה גדולה להשם יתברך, כמו שאנו מתפללים: ותתן לנו ה' אלקינו באהבה את יום הכפורים הזה, ועלינו להתבונן באהבה הגדולה הזאת, שהקדוש ברוך הוא מוחל עונות עמו ישראל ברחמים. ואזי ישמח שמחה גדולה ביום כפור, וירגיש טעם ערב בכל התענית והתפלות, ואם אמרו לעונות את נפשנו, אבל עלינו להיות בשמחה על עצם הזכות הזאת, וככל שזוכה להרגיש את האהבה הגדולה של יום כפור, זה סימן שהוא הבין את מהותו של היום הזה. והאהבה הזאת נשפעת גם בין אדם לחברו, וכמו שאמר הרב הקדוש בעל התולדות יעקב יוסף ז"ע, שעקר הכפרה של יום הכפורים הוא מחמת האחדות ששורה אז בין הגדולים לקטנים וכו'.

סעודה על השמחה של מצוה דיום הכפורים

אחת הסבות למצות האכילה בערב יום הכפורים, הוא מחמת שאנו שמחים בכפרה שלנו, זו פעין 'סעודת מצוה' על מצות היום הקדוש, וזה דבר נפלא מאד, כי זאת "סעודת יום הכפורים", וככל שאנו שמחים בכפרת יום הכפורים, אנו מראים בזה, שאנו מאמינים בכפרת יום הכפורים, וככל שאנו מאמינים בכפרת יום הכפורים, באמת נמשכת עלינו הכפרה הזאת, כי זה תלוי באמונה, כי אז איננו מבעטים בכפרה ההיא, וזו שלמות יום הכפורים ועושה כלי לקבל את הארת הכפרה הזאת, אשרי העם שככה לו.

'שהחיינו' - בשמחה והודאה עצומה

וראו נא איזו השתוקקות עצומה, מביע הרב החסיד, הקדוש רבי אלפסנדר זיסקינד ז"ע, בספרו הנפלא 'יסוד ושרש העבודה' אודות ברכת 'שהחיינו' בליל יום הכפורים, וזו לשונו הטהורה: וברכת "שהחיינו" יאמר

יום הכפורים

נתפס איזה קוץ בראשו של איש חלק, אין לו שום קשי להוציא את הקוץ ברגע אחד, לא כן איש השעיר, כאשר מסתבך בשערו איזה קוץ קשה להוציאו. בן הדבר הוא לגבי נשמות ישראל, גם כאשר מסתבכים בעונות, ביום הכפורים, רואים כמה הם בבחינת "איש חלק", שבדבר קל וביום אחד של פרה, נדמים כצדיקים ממש, מתחטאים עם בוראם ומתנודים על עונותיהם, ועוברת עליהם רוח טהרה לטהר את עצמם מחלאת עונותיהם.

כל יהודי רוצה להיות טוב

כי בפנימיות נפשו, כל יהודי - רוצה להיות טוב לגמרי, איש חלק בלי שום קוצים, שערות ומותרות, ולעבד את השם יתברך בתכלית השלמות, ואם קורה ונתפס אצלו איזה קוץ, איזו בחינת שער, אינו בבחינת 'איש שעיר', כי זהו רק במקרה ממש, והוא אצלו כמו מותרות שאפשר להסיר בנקל, ואז רואים נפלאות רבות, ועל בן עלינו להתחזק מאוד מאוד, לדעת את קדשתו של יום הכפורים, הקדוש והנורא, שהיום הזה מראה את הפנימיות הטהורה שלנו, את הקדשה החבויה בנו, את היפי הנאצל שמאפין אותנו באמת.

לזכור את עבודת 'למוד הזכות' ביום הכפורים

ביום הכפורים, למרבית הפלא, יכולות לבוא בלבנו הקפדות שונות, הן על אנשים מסוימים שנמצאים בבית הכנסת ודעתנו אינה סובלת אותם ואת הנהגתם הלא רצויה בעינינו, או אפילו בקרת על החזן וכו'. כי אם אמנם ביום הכפורים אין רשות לשטן להשטין, אבל עדין המדות הרעות יכולות לאתגר אותנו בנסיונות רבים. ואשר על פן, דוקא ביום הקדוש הזה, עלינו לזכור היטב, כי הדבר החשוב ביותר בעת, הוא עבודת למוד הזכות עם כל פרטיו הרבים. קדשתו של יום הכפורים גדולה ועצומה פי כמה, כאשר המדה

צער ואכזר, אלא בכיות של געגועים והשתוקקות לאל חי.

מכפר לשבים ולשאינם שבים

איתא בגמרא (יומא פו ע"א): 'יום הכפורים מכפר לשבים ולשאינם שבים'; ויש לומר על פי הרמז, כי יש עונות שהתשובה עליהם היא קשה, ואף על פי שאין דבר בעולם שלא שיך על זה תשובה, אבל יש ענינים חמורים שהתשובה עליהם צריכה להיות תשובה סגייטא - תשובה גדולה מאד, והם נקראים "שאינם שבים".

ויש ענינים, שהתשובה עליהם קלה יותר, והם מכנים בשם "שבים", וזה הרמז, שליום הכפורים יש כח גדול ועצום כל כך, עד שיכולים להתכפר גם עונות קשים ביותר, שבמשך כל השנה - התשובה עליהם קשה ביותר, ביום הכפורים מקבלים סיוע מן השמים ויש יותר אפשרות ויותר בקלות, לשוב בתשובה שלמה לאבינו שבשמים.

כתוב בפסוק (שיר השירים א, ה): "שחורה אני ונאנה" - שחורה אני כל ימות השנה ונאנה אני ביום הכפורים (לקוט שה"ש תתקפב). כי ביום הכפורים מתגלה היפי וההדר של יהודי שבפנימיותו הוא נאה ויפה, ונקי לגמרי, ואף על פי שמבחוץ הוא נראה שחור ומכער, מחמת המעשים הלא טובים וכו', אבל זה רק נראה כך, אבל בפנימיות, האיש היהודי הוא נקי... ואימתי רואים זאת? ביום הכפורים, כשמתגלה אור ישראל קדושים, איך שהם נקיים מכל וכל.

איש חלק לעמת איש שעיר

כתוב בפסוק (בראשית כו, יא): "הן עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק"; ההבדל בין יהודי - זרע יעקב אבינו, לבין גוי מזרע עשו הרשע, הוא, בדיוק כמו ההבדל שבין איש חלק ללא שערות לבין איש שעיר. כי אם

יום הכפורים

היגו מה שהוא כן יכול לעשות בעבודת השם יתברך, אף כי הוא דבר קטן, ומצנה גוררת מצנה (אבות ד, ב), הנהגה טובה גוררת הנהגה טובה, עד שיזכה ללכת בדרך עבודת השם ויזכה לחיי עולם.

עצם ההכנה היא כבר פועלת

ויכמו כן הדבר הזה עם אותם בני אדם שחשים את עצמם רחוקים מאד מכל ההתלהבות של עבודת השם יתברך, ומנכרים לכל ההתעוררות הזאת, והם מרגישים שזה לא בשבילם כל מה שכתוב בספרים הקדושים, ואדרבה! הם נופלים בדעתם מאד פשאין מוצאים התאמה בין מה שכתוב לבין מה שהם בעיני עצמם. אמנם, ללא ספק, יש עליהם ללכת ככרת דרך מסימת כדי לזכות לענין הזה, אולם, גם הם יכולים לשאב התחזקות מהקריאה בדברים או מההכנה המסימת שבכל זאת יעשו, כי על ידי עצם ההתחברות לדברים, אפילו רק בפסיעה הראשונה - כבר זוכים למה שזוכים, וסוף הפכוד לבוא, שהקדוש ברוך הוא עוזר ומסייע לכל הבא להטהר, וכל מי שרק רוצה לשוב ולהתקרב - יזכה, בסופו של דבר, שיאיר עליו אור השם יתברך באור גדול ונפלא עד מאד.

ההכנה עצמה לעולם אינה הולכת לאבוד

ויש עוד בחינה בענין הזה, על פי מה שאמרו רבותינו ו"ל (עבודה זרה ג' ע"א): כל מי שטרח בערב שבת הוא יאכל בשבת. כי הטרחה הזאת היא ההכנה שאנו עושים לפני כל מצנה ומצנה, כמו עתה לפני יום הכפורים הקדוש, לפי הטרח וההכנה שאנו טורחים ומכינים את עצמנו לקראת היום הקדוש, שנזכה להנות מקדשתו וטהרתו כראוי.

ויש פעמים, שאדם שמע דברים והכין את לבו כראוי, אבל בסופו של דבר, הרגיש אף ורק קרירות אדישה, ולא היה יכול להרים את עצמו כלל בכל היום הזה של יום כפור, וכי מה נעשה עם כל ההכנה הזאת? אלא

המפרידה בין אדם לחברו שוקטת ונחה. או אז אנו יודעים כי אנו רצויים וחביבים למקום.

מיד באה המחשבה המכרסמת

ולענין נוסף: רבים וטובים, כאשר הם רואים בספרים דברים כאלו, המעוררים נפשות בעו ותעצומות, מיד באה המחשבה המכרסמת ואומרת, שכל זה היה שף רק לאנשים מרוממים וגבוהים ביותר של הדורות הקודמים וכו', אף לא לאנשים מעוטי יכלת רוחנית בדור שלנו... אין צריך לומר, שהדבר אינו נכון כלל ועקר, כי תורתנו היא נצחית, ומה שהיה יפה בדורות שעברו - יפה גם עתה, לעד ולנצח נצחים, וגם אז היו לאנשים יצרים ונסיונות, וכשרי הדורות עצמו בהם בגבורה.

ועוד חזוק אפשר להתחזק בפשיטות, כי הלוא כל דרך ארצה מתחילה בפסיעה אחת, ואזי כשמתחיל ללכת, והלך רק פסיעה אחת, אינו רואה שום הליכה לפניו, כי הלך רק פסיעה אחת בלבד, אבל כל פסיעה גוררת אחריה עוד פסיעה, ועוד פסיעה עד שמשלים את כל הדרך. אבל אם אחד לא פסע אפילו פסיעה אחת, הרי שלא התחיל בכלל בדרך, וההפרש בינו לבין זה שהלך רק פסיעה אחת הוא עצום מאד, כי זה... כל הדרך לפניו, אף שפסע בה רק פסיעה אחת, אבל יש לו שיכות עמה, יש לו אחיזה בה, כי הוא כבר 'התחיל' ללכת בדרך.

לא כן מי שרואה לפניו דרך ארצה ומתאשא מללכת, ואינו מוכן ללכת אפילו פסיעה אחת, ואזי לא רק שאין לו את 'אותה הפסיעה' אלא הוא מפסיד את הדרך כלה - את רבבות הפסיעות שלא פסע אותן ולא התחיל לנסות ללכת בהן כלל.

ויכמו כן הוא ברוחניות, אדם רואה לפניו עבודה גדולה ונוראה כזאת, אזי אם יהיה כאותו הולך בדרך שלא מתחיל ללכת אפילו פסיעה אחת - לעולם לא יזכה לכלום, לא כן כאשר האדם מתחיל ללכת פסיעה אחת,

יום הכפורים

ואנו כואבים את הענוי, עלינו להתחזק ביותר לשמוח עם עצם הזכות שאנו מענים על דבר כבוד שמו יתברך, וככל שנתחזק בזה - נזכה לשמחה הגדולה של סבות, שזהו ענין "שמחנו", כי לא בקלות זוכים להיות בשמחה כראוי, ורק על ידי השפעת הענוי הקדוש של יום הכפורים - זוכים לזה.

אכילת ערב יום הכפורים

מוכא בספרים הקדושים, שאכילת ערב יום הכפורים, שהיא אכילה מן התורה, מבטלת את כל הנזק שנגרם לנפש על ידי אכילה ושתיה יתרה, כאשר מתענג האדם על דבר הרשות, ועל כן צריך לאכול היום הזה בקדושה ובטהרה, ולחשב מחשבות קדושות בעת האכילה, להתבונן במה שהוא עושה בעת, ולומר התפלה המסודרת בספר הקדוש 'לשון חכמים' ובשאר ספרים שמלקטים תפלות על ענין האכילה הזאת, ולאמרה בהשתוקקות נפלאה להקדוש ברוך הוא וכו'.

אכילת ערב יום הכפורים מכפרת על כל עונגי הרשות

והענין הזה סובב והולך לא רק על אכילת הרשות, אלא גם על כל מיני הנאות גופניות המכנות בשם 'אכילה', שאדם נטמע בתשוקות הגופניות, ויש בזה סרף אסור של נבל ברשות התורה, וכשאדם אינו מזכף את עצמו בעניני הרשות, הרי שזה גורם לו התרחקות מהשם יתברך, ולפעמים הרבה יותר מן העברה, ובאכילת ערב יום הכפורים, שאז אנו מתענגים על השם, בדבקות נפלאה מאד, ויודעים שהמזון המענג הזה הנכנס לפינו ולתוף גופנו, הוא בבחינת ותורתך בתוף מעי, בבחינת אכילת קדשי קדשים, ממילא בא זה וכפר על זה, שהאכל הזה מזכף את הנפש, ומביא אותו לחיי קדושה וטהרה.

וצריך להיות בשמחה עצומה על הזכות הזאת, שהקדוש ברוך הוא ממתיק לנו את

צריך לדעת ולהאמין, כי מי שטרח בערב שבת, כל מי שמכין את עצמו - הוא יאכל בשבת! למרות שאינו מרגיש זאת בפעל ממש, ואף על פי שלעיני שכלו זה נראה רחוק. אבל עליו לדעת, כי אם הכין את עצמו - זכה ליום כפור ראוי ונכבד עד למאד, למרות שאינו בא לידי בטוי ואין לו סימנים המעידים על היותו משלם ונכון כראוי.

תפלת ערבית, תפלת הערבוב - אין לה קבע

ידוע מה מוכא בשם רבנו האר"י ז"ל, כי מי שאינו בוזה בימים הללו סימן שאין נשמתו טובה ושלמה, שהנפש מרגשת, שאותה שעה דנים אותה בבית דין של מעלה והבכיה באה מאליה. והנה בדורות שלנו, הנמצאים בחשך פפול ומכפל, הרי שכל תנועה קטנה, כל אנחה, כל נסיון להתרפק על אהבת בוראנו - חשובה כאותה בכיה אשר עליה דבר האר"י הקדוש זי"ע.

יש עדיפות לעבודת השם יתברך הפאה מתוף קשי וחשך, על פני עבודה שבאה בנקל, ואת זה רמזו בעלי המוסר, בדרך צחות, במאמרם ז"ל (ברכות כו ע"א): תפלת הערב אין לה קבע, שתפלה כזאת, שהיא בחשך וערבוב, אין לה קביעות של מדרגה, אלא היא יכולה לעלות עד אין סוף, כי יש בה כחות עצומים, כי דוקא כאשר האדם נמצא בתוף חשך ואפלה, ומשם הוא משתדל להאיר את האור - האור הזה חשוב ונכבד יותר ויותר. כי אין אצל הקדוש ברוך הוא שנוי בין לב קר ללב חם - העקר שתתן את הלב שלך, כאשר אתה נותן אותו, איך שיהיה, ואיך שימצא, אם הוא נתן לגמרי אל הקדוש ברוך הוא, כל עבודה שהיא - חביבה ואהובה עד אין סוף.

שמחנו כימות עניתנו

כתוב (תהלים צ, טו): "שמחנו כימות עניתנו", ויש לומר שמרמז כאן דבר נפלא מאד, כי עתה בעת עמדתו בענוי של יום הכפורים,

יום הכפורים

גם מחזקת אותה ברוחניות, שתהיה רוחו שמחה ונלבבת, ולא יבוא לידי פעם ומתיחות, הרגיל אצל מתענים ואצל רעבים וכו', וכמו שהוא מועיל לעת פזאת, באפן רוחני הוא ממשיך שפע נפלא לכל ימות השנה, שנוכח לעמד הרבה בנסיונות של פעם וקפידה, ונעבד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב.

כתושים לגמרי - ללא שום ישות עצמית

אנו אומרים בכל יום את הברייתא: 'ומחזירן למכתשת בערב יום הכפורים'; שנה מרמז גם על עבודת היום הקדוש הזה של ערב יום פפור, שאנו צריכים להיות בטלים ומבטלים אליו יתברך, כמו במכתשת, כתושים לגמרי, ללא שום ישות עצמית, וזהו 'ומחזירן למכתשת בערב יום הכפורים', להיות שם ביום הזה, כדי שתהיה דקה מן הדקה, לבטל מאתנו את כל הגשמיות המונעת אותנו מלשוב אליו יתברך.

הכח של הדור האחרון - התבטלות להשם יתברך

ובאמת, הכח הגדול של הדור האחרון הזה, דור שהיצר מטעה להמשיך אל החיצוניות, הוא רק על ידי הבטול אליו יתברך, כי אנו בבחינת (הושע יד, א): 'ונשלמה פרים שפתנו', שאנחנו יכולים להביא לידי בטוי רק את בחינת השפתים שלנו, שהן החיצוניות ביותר, כי יש בחינה של 'קולך ערב' (שיר השירים ב, יד), שנה פבר יותר פנימי, אבל אנו בדור האחרון, בבחינת 'שפתנו', שרק את זה יש לנו לתת, ואף על פי כן, אין לנו לחשב שאנו קטנים ודלים, אלא אף לנו יש חלק נפלא בקדשה הגדולה על ידי הבטול אל השם יתברך, וכנ"ל.

קחו עמכם דברים!

מה שאנו צריכים, זה רק לקיים 'קחו עמכם דברים ושובו אל ה'' (הושע יד, א), ואין

הדין בשרשו, ועל ידי עצם האכילה אנו מכפרים על כל מיני וסוגי אכילות אחרות, אשרי האדם המרגיש את רוממות השעה הזאת בבתי ישראל, באשר נשמות ישראל הקדושים יושבים ומסבים בסעודתא קדישתא של ערב יום הכפורים.

טעם הבכיה שמתעוררת בערב יום הכפורים

איתא בשם הבעל שם טוב הקדוש, זכותו תגן עלינו (פטר שם טוב ח"ב דף יד ע"ב) וזו לשונו: 'על פן יש חרדה ובכיה ערב יום הכפורים לעת ערב, שאז שעה אחרונה של עשרת ימי תשובה, וביום הכפורים לית ליה רשות לאסטוני (יומא כ' ע"א), על פן בא השטן, בכל כחו לקטרג על כל אדם, ומזלם חזי, על פן בוכים אנשים ונשים וטרף, וראוי לעשות כן בכל שעה מעשרת ימי תשובה, דאמרו רבותינו ז"ל (בבבא פקד ד'): 'פה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, כל שפן וקל וחרמר כל שעה ושעה מעשרת ימי תשובה, והנה היום בראש השנה התחלת עשרת ימי תשובה, הנה יהיה עתה אותה השעה הטובה, ושעת מזל, לעשות נחת רוח ליוצרנו ולבכות בכיה של שמחה, על שזכינו לעמד לפני פסא כבודו, לפני המלך היושב על פסא רם ונשא, ויכון בקסד פסאו, וישב עליו באמת, ולשמח להקדוש ברוך הוא שמחה גדולה, ועל ידי זה ימתקו מעלינו כל הדינים, ועל ידי זה נעורר, אבינו מלפנו תהא השעה הזאת שעת רחמים ועת רצון מלפניך; עד כאן לשון הבעל שם טוב הקדוש והנורא זי"ע.

להנצל מפל מיני פעם וקפידה

וכמו כן ידוע, שכשאדם לא אוכל והוא רעב - הוא בא לידי הקפדה וכעס, וזו טמאה נוראה פנודע, והאכילה של ערב יום כפורים, מלבד שהיא סועדת את הנפש בגשמיות, היא

יום הכפורים

מכל צרות הנפש, והצרות מן המקטרגים, ויכתבנו ויחתמנו לחיים טובים וארפים ולשלום.

וכן בכל תפלה ותפלה שנוזפה להתפלל, הן שחרית של ערב יום כפור, והמנחה עם הודוויים, ובערבית של יום כפור עם הודוויים, ושחרית, מוסף, מנחה ונעילה - כלן שוות לטובה, להתעורר בהתעוררות מפלגת, כי זה היום מכריע מאד בתי האדם במשך כל ימות השנה, והחכם עיניו בראשו, לישר לפניו את דרך ומסלת החיים על ידי התפללות הקדושות שמתפלל ביום הגדול והקדוש הזה. כי ביום הזה אנו בבחינת "פנים בפנים" למול הדרת כבוד קדשתו יתברך, ואנו יכולים לזכות להתבטלות ולהתכללות מפלגת אליו יתברך.

כי קרוב אליך הדבר מאד

כתוב (דברים ל, יד): "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבך לעשותו", בפיך - אלו הם הדבורים הקדושים, בלבך - אלו הם הרצונות הכמוסים והחבויים בלב, וככל שאנו נותנים יותר בטיי לרצונות הללו, כך מתרחשת הקרבה אל השם יתברך. כי הקרבה תלויה במדת גלוי הרצון שלנו אל השם יתברך.

כחוט השני שפתותיך

כתוב (שיר השירים ד, ג) "כחוט השני שפתותיך ומדברך נאווה" - בזמן שהיה בית המקדש קיים, היה מתוח ביום הכפורים חוט השני אדם, וכאשר נתרצה הקדוש ברוך הוא לישראל הוא נעשה לבן, והיה פחד נורא בכלליות ישראל קדושים, שהיו עומדים ומצפים: האם נזכה שיתהפף הגון מחוט השני האדם ללבן? האם נתרצה הקדוש ברוך הוא לכפר עונותיהם של ישראל, והם צחים וצחורים וזפים? וכיום שאין בית המקדש קיים, מה החליף את חוט השני? שפתותיך! השפתים המדברות אל השם יתברך, ומדברך - הדבורים שלנו, נאווה! הוא היפי של ישראל, הוא ממשיך את הלבן ואת הסימן על פפרת העונות.

צריכים להסתפל על זה שהדבורים הם ריקים ורחוקים מכל פונה נכונה, כי עלינו לעבד את השם יתברך בכל מה שאפשר, ויש על זה רמז על דרך צחות, "בכל נפשך" (דברים ו, ה) - 'אפלו הוא נוטל את נפשך' (ברכות נד ע"א), וכן על זה הדרך בכל לבך - אפלו הוא נוטל את לבך, אפלו בזמן שלא נתן לעורר את הלב ואת הנפש [בחינת רצון] בהתלהטות הקדשה כראוי, אף על פי כן, גם אז צריך לקיים "ואהבת", לאהב אותו יתברך, לשוב לפניו ולקחת עמנו דברים שנדבר אליו, ואז נזכה לשוב אליו יתברך.

הקולר כבר תלוי בצואר

עלינו לדעת, כי ביום כפור אנו נמצאים בבחינת הקולר כבר תלוי בצואר, ומדת הדין מתוחה מראש השנה וכו', ומי שלא מבקש רחמים בכל עז ותעצומות - הרי הוא מסתכן בנפשו, חס ושלום, ובמקום "זכרנו לחיים" וכו'... לכן מי שיש לו יראת שמים, זכין את עצמו להתחנן על נפשו ביום הזה שנוזפה ליום הכפורים קדוש וזך, ושנוכל לשפוך את נפשנו כראוי אל השם יתברך בהאי יומא רבה (על פי דברי הרב הקדוש מקוצק ז"ע, והגאון הקדוש רבי ישראל סלנטר ז"ע).

וכתב רבנו החיד"א ז"ע (תדרי בטן פי תבא אות כד): וזו לשונו: בין ביום כפור בין בכל יום, כשמתודדה, ישים אל לבו שהוא חיב מיתה, ובא לבקש רחמים, שהמלך יותר לו ויפלא חסדו, ונבין מה שנתודה ונגמר שלא נשוב; עד כאן לשון קדשו.

להתעורר בהתעוררות מפלגת

ועל פן כבר מהיום הקדוש הזה של ערב יום כפור, עלינו לבון בכל אמירה ואמירה, כמו בעת ברפת המזון לאחר האכילה הקדושה כשאנו אומרים: והרוח לנו ה' אלקינו מהרה מכל צורתנו וכו'. שיריח לנו השם יתברך

יום הכפורים

אין כל מקטרג יכול לנגוע בו, חס ושלום. וכמו שכתב גאון עזנו, רבנו החיד"א ז"ע (תדרי בטן אות יד) וזו לשונו: "ודוי בגימטריא שם הו"ה - פי על ידי הודוי, נאחז תכף בקדשה, בשם המיוחד".

הצילני נא מיד אחי מיד עשו

ועל כן כשאנו מתוודים ביום הכפורים, עלינו להתחזק לזכור את כל מה שאנו רוצים להתודות עליהם, כי לכל אחד מאתנו יש עוד ועוד מה לומר, מה שאינו מופיע במחזור התפלות של יום הכפורים, וכדאי שכל אלו יבואו אתו ביום הזה, לכפר על הכל, כי הזמן גרמא, ומי שזוכה - מרבה ומרחיב בדבורו ובודוי אל השם יתברך, על כל מה שלבו מרגיש, כי הגיע עת לחננה, ולנקות את הלב מפל מיני זיהמא.

וכתבו הפוסקים, שמתר להתודות ביום זה בקול, כי עכשו אנו צועקים "הצילני" מיד הסטרא אחרא והקלפות, בבחינת הצעקה הגדולה והמרה, בנימת הפסוק (בראשית לב, יב): "הצילני נא מיד אחי מיד עשו, כי ירא אנכי אותי", אנו יראים יראה עצומה מהכחות הרע של הקלפות שרוצים להרס לנו את החיים, וכעת ביום הזה אשר אין לו רשות לאסטונוי (יומא כ' ע"א), אנו יכולים לזכות לכל מיני קדשות ולנקות את עצמנו לגמרי.

להודות על החטא - כבר דבר גדול

ועוד ממעלת הודוי - הנביא אומר (ירמיה ב, לה): "הנני נשפט אותך על אמרך לא חטאתי"; פאשר אדם אומר שהוא לא חטא, והוא אדיש לכל הענין של תשובה, הרי שזה הגרוע ביותר, לא על עצם החטא, אלא על האדישות שסביב המעשים הרעים. כי עקר השלמות של האדם הוא הבטול אליו יתברך, שאדם מודה על האמת, ויודע את מצבו הרוחני הירוד, שאז יש סכוי שיזכה להתקרב אל השם יתברך מנמיכות מצבו, לא-כן פאשר

תפלה לעני כי יעטר

ועל כן אנחנו אומרים, כל יחיד ויחיד, את סדר העבודה של הפהן גדול בקדש הקדשים, שפיוס הזה נכנס לפני ולפנים, פי גם אנו, בבחינה הנמוכה שלנו, אנו נכנסים לפני ולפנים, ואנו זוכים לדבקות נשמתנו בחי החיים בו יתברך. וידוע מה שאיתא בזהר הקדוש (פלק קצה ע"א) שיש תפלה למשה, תפלה לדוד, ותפלה לעני, ותפלה לעני היא החשובה ביותר, שעביר עטופין לכל צלותא דעלמא, ומהו עני? עני הוא אדם חלש וחסר כל, ולא רק בגשמיות, אלא אף ברוחניות, מי שהוא מרגיש את עצמו בבחינת "פדלים וכרשים דפקנו דלתיך", ומרגיש את עצמו בטל אליו יתברך, הוא זוכה אל הקדשה העליונה הזאת, שהקדוש ברוך הוא יודע אותו פנים בפנים, ותפלתו הקדושה עולה עד אין סוף, אף על פי שאינו מרגיש כלום ואינו יודע סודות וכונות פראוי, אבל בכח הבטול אליו יתברך מאיר עליו אור האין סוף ברוך הוא.

מעלת הודוי אליו יתברך

ולגבי נוראות מעלת הודוי אליו יתברך, יש מדרש נפלא מאד, המורה לנו את המעלה הגדולה שזוכה לה האדם המתנדב פראוי, וזו לשון המדרש (במדבר רבה כ, טו): "ויאמר בלעם אל מלאך ה' חטאתי; שהיה רשע ערום ויודע שאין עומד מפני הפרעניות אלא תשובה שכל מי שחוטא ואומר חטאתי אין רשות למלאך ליגע בו; הינו, שאף שמדבר ברשע שלא רצה לעשות תשובה, אלא רק לנצל את הפלא של הבריאה - שודוי מועיל בכל אפן שיהיה, אף על פי כן, חק חקק ה' בעולמו, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, הינו שמתנדב על החטא בפיו ובלשונו - אין רשות למלאך לגע בו, ומפל שפן יהודי קדוש, שבא אל השם יתברך ביום הכפורים הקדוש, ומתנדב על עונותיו ביום שעליו נאמר (ויקרא טו, ל): "כי ביום הזה יכפר עליכם" וכו', שבודאי

יום הכפורים

שמתגעגע לשוב להתקרב אל השם יתברך לעורר האהבה הנסתרת על ידי החטאים - זו תשובה שלמה. ולכן חג הסוכות, הנסיון והעדות על בני ישראל שאחר המחילה הם עוסקים בתשובה לשמה; עד כאן לשונו. וממילא לפי זה עלינו להבין מה היא מחילת יום הכפורים באמת, כי אנחנו יכולים להתגעגע ולכסוף כבר ביום הכפורים עצמו.

ועל זה מסים הפסוק "שובה אלי כי גאלתיך", כי בעת סליחת העונות, כגון ביום הכפורים הזה, זה הזמן לבקש על הגאולה האמתית והשלמה, ואסור להפסיד את הזמן הזה, כי כאשר מתגעגעים להקדוש ברוך הוא - מתגעגעים אל הקץ והתכלית של הבריאה שהיא התקון השלם וכו'.

בכת התגלות הקדשה

ואיתא עוד בספר הקדוש 'שפת אמת' (יום כפור תרמ"ז) וזו לשונו, אנו מבקשין: מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך כאמור אנכי כו' מוחה פשעיך למעני. ומה הלשון מנגד עיניך? הלא הבקשה הוא לכלות ולמחות כל החטא! רק הפרוש, שבאמת, על ידי זה שמתקרבים לפני השם יתברך וזוכין להתנדות לפניו באמת בפרט במקדש ה'. על ידי זה נמחה החטא. וזהו שכתוב "מנגד עיניך" על ידי זה "מחה פשעינו". כאמור אנכי כו' מוחה פשעיך למעני הינו בכת התגלות הקדשה; עד כאן לשונו.

וזה הענין שאנו כמו הכהן שנכנס לפני ולפנים, במקום קדוש וגבוה כזה, ששם לא יגורף רע (תהלים ה, ה), והכל טהור ונקי, ואין שום מחיצה המפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים, כי כלם יכולים להיות קרובים לגמרי אליו יתברך.

על ידי הודוי מוציא את הצרופים הרעים מעצמותיו

וסגלת הודוי היא להוציא את הצרופים הרעים מעצמותיו, וכמו שאיתא בספר הקדוש

חושב שאין פמוהו טוב, והכל בסדר עמו, איך ישוב והוא מדמה שמצבו הרוחני שפיר? לכן עצם הודוי מבטל את הקטרוג הזה, וזה כבר רוח עצום שמרויחים בודוי.

על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה

ומובא בדברי גאון עגנו החיד"א זי"ע (מדבר קדמות מערכת ו' אות י') וזו לשונו: עקר הודוי הוא עזיבת החטא, ויעיד יוצר הכל - שלא ישוב עוד לכסלה, כמו שכתב הרמב"ם (הלכות תשובה ב, ב). וזה פרושו הראשונים, על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה, כלומר, שהודוי הזה מן השפה ולחוץ, ולא גמרנו לשוב, וחרנו לסורנו, ועל זה אנו מתודים על הודוי, כי ודוי כזה עוד יוסיף המקטרג לקטרג על הודוי עצמו, וכמו שאמרו בזהר הקדוש; עד כאן לשון קדשו של החיד"א, זכותו תגן עלינו.

לבקש ולהתחנן על הגאולה

ויש עוד ענין שראוי לעורר עליו, ביום הכפורים דבר גדול הוא לבקש ולהתחנן על הגאולה ועל ביאת המשיח. ובפסוקי מלכיות וכו' יש שם הרבה פמיה אל הגאולה וצריך להכניס את כל הכחות בזה, וכמו שכתב בספר הקדוש 'פלא יועץ' (ראש השנה) וזו לשונו: 'כל מגמת פנינו בתפלתנו תהיה בכונה שלמה לפדות את השכינה וניצוצי הקדשה מהגלות, ולתברא בית אסורים דילה. וזה סובב והולך גם על יום הכפורים.

מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך

מובא בספר הקדוש 'שפת אמת' (סכות תרס"ב) וזו לשונו: עקר התשובה שלמה הוא בסכות. דכתיב (ישעיה מד, כב): "מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי" כו'. וזו התשובה היא לשמו. כי התשובה מחמת פחד העונשין וגם מפחד הפגם שנעשה בנפש האדם אינו לשמה ממש. רק אחר שמחיתי פשעיך וחטאתיך ואין לו פחד כלל. רק

יום הכפורים

לשומח בהצלה הגדולה של יום הכפורים
אנו אומרים ארבעים יום לאחר התפלה
את מזמור כו שבתהלים - "לדוד ה' אורי
וישעי ממי אירא". ודרשו על זה, "אורי" -
בראש השנה, "וישעי" - ביום כפור, הינו
שאם אני משתדל להכניס בתוכי את האורות
הגדולים והקדושים של ראש השנה ויום
הכפורים, הרי שיש לי אור וישע, ואין לי
מה לירא מאף משטין ומקטרג, כי הכל יבואו
לישועתי ביום קדוש זה, בזאת אני בוטח,
יש לי בטחון בקדשת יום הכפורים.

לפני ה' תטהרו

על יום הכפורים נאמר - מה מקנה מטהר
את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר
את ישראל (וימא פה ע"ב), ביום הכפורים הקדוש
זוכים למקנה ישראל ה' הלזה, כי כתיב (ויקרא
טז, ל): "לפני ה' תטהרו", שאנו זוכים להיות
טהורים לפני השם יתברך, ומן הטהרה הזאת
בעצמה, ראוי שתשרה עלינו שמחה גדולה
שהקדוש ברוך הוא בעצמו מטהר אותנו ביום
הזה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לעמד
בקדשת יום הכפורים, הן מעתה בערב יום
הכפורים, הן במהלך היום הקדוש עצמו, והן
לאחריו, שתמשך קדשת היום הזה עם קבלותיו
הטובות במשך כל השנה בלה, ונזכה להתחם
בספרם של צדיקים גמורים לחיים טובים
וילשולם, אמן.

לקוטי מוהר"ן (חלק א' סימן ד סעיף ה'), וזו
לשון קדשו: 'עונותיו של אדם הם על
עצמותיו, כמו שכתוב (חזקאל לב, כז): 'ותהי
עונותם [חזקיה] על עצמותם'. וכל עברה
יש לה צרוף אותיות, וכשעבר איזה עברה,
אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו ועל ידי זה
מכניס בחינת הדבור של הלאו הזה שעבר
בתוך הטמאה. הינו שמכניס בחינת מלכות,
שהוא בחינת 'דבר אחד לדור', הוא מכניס
אותה בתוך העפוף, ונותן להם ממשלה.
למשל, אם עבר על דבור של הלאו "לא
יהיה לך", אזי מתריב הצרוף הטוב של
הדבור, ובונה צרוף רע, ונחקק הצרוף הזה
על עצמותיו, ונוקם בו. כמו שכתוב (ירמיה
ה, כה): "עונותיכם הטו אלה", וכתיב (תהלים
לד, כב): "תמותת רשע רעה". ועל ידי ודוי
דברים יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים
עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי. כי
הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (שם לה,
ו): "כל עצמותי תאמרנה". ומתריב הבנין
והצרוף הרע, ובונה מהם מלכות דקדשה;
עד כאן לשונו.

וזה בחינה מה שמצינו בגעולי מדין, שאמר
להם הקדוש ברוך הוא (במדבר לא, כג): "כל
דבר אשר יבא באש תעבירו באש", וענין זה
מתבצע ברוחניות באמצעות הדבור דקדשה,
כשאדם מתודה בהתלהבות רשפי שלהבת
אש, ואומר את מלות הודוי בתמימות גדולה
הרי שהוא מוציא את התמימות שחמם את
עצמו לדבר עברה, רחמנא ליצלן, ומכניס
אותה בתוך הקדשה, ונעשה בריה חדשה.

לה"ו בינ"ו עמ"י עש"ו

בשורה טובה לאנשי התורה ולומדיה

בסיעתא דשמיא יצא לאור עולם סדרת הספרים

"אשיחה בהקיד"

על פרשיות השבוע באגדה

מתוך סדרת הספרים אשיחה בהקיד באגדה ובהלכה

מהרב אורן נזרית שליט"א

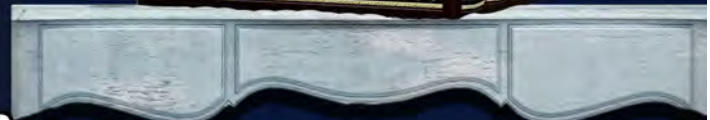
הספרים מעוטרים בהסכמת גדולי הדור שליט"א מלאים בהלכות בקניני תורה ובדרכים לעבודת ה' יתברך משולבים בסיפורים על גדולי ישראל ודרך עבודתם

וכעת מבקשים לזכות את הציבור הקדוש
לסייע ולהיות שותף

להשלים את סדרת הספרים בהלכה לזיכוי הרבים
וזכות לימוד התורה וזיכוי הרבים תגן בעדכם
ניתן להקדיש פרשיות
לברכה והצלחה ולעילוי נשמת וכיו"ב

052-762127 א.ש. אשדוד

לקבלת גיליונות אלו חינם
יש לשלוח בקשה למייל:
toraoren@gmail.com

לפרטים ניתן ליצור קשר בטל: 0506491414, 0509013000